

Bryssel den 16 december 2024
(OR. en)

16902/24

DEVGEN 207
FIN 1129
COAFR 444
MAMA 253
ACP 135
RELEX 1605
MIGR 463
NDICI 27

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
av den:	16 december 2024
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	16344/24
Ärende:	Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 17/2024: EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika: Trots nya metoder har stödet fortfarande ett otydligt fokus – Rådets slutsatser (16 december 2024)

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 17/2024: *EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika: Trots nya metoder har stödet fortfarande ett otydligt fokus*, som godkändes av rådet vid dess 4070:e möte den 16 december 2024.

Rådets slutsatser om Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 17/2024:***EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika: Trots nya metoder har stödet fortfarande ett otydligt fokus***

1. EU är medvetet om kopplingarna mellan migration och utveckling, och utvecklade 2015 Europeiska unionens förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika inriktade på stabilitet och insatser mot de bakomliggande orsakerna till irreguljär migration och fördrivna personer, ett externt bistånd som främjar stabilitet, hjälper partnerländerna att hantera migration och tvångsförflyttning på ett effektivare sätt i riktning mot hållbar utveckling samt fokuserar på att förebygga och bekämpa irreguljär migration, smuggling av migranter och människohandel. Efter en tidig första revision (särskild rapport nr 32/2018) har revisionsrätten gjort en andra revision där den bedömde om 1) kommissionen har genomfört de fyra rekommendationerna i 2018 års rapport, 2) kommissionen tog vederbörlig hänsyn till de mänskliga rättigheterna när den tillhandahöll stöd samt 3) om förvaltningsfondens resultat övervakades ändamålsenligt, rapporterades korrekt och var hållbara.
2. Rådet välkomnar Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 17/2024 om Europeiska unionens förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika inriktade på stabilitet och insatser mot de bakomliggande orsakerna till irreguljär migration och fördrivna personer (*EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika*), där man undersöker om förvaltningsfonden med vederbörlig hänsyn till de mänskliga rättigheterna hade fokuserat sitt stöd på att uppnå sina mål, nämligen att ta itu med de bakomliggande orsakerna till instabilitet, irreguljär migration och tvångsförflyttningar i Afrika. Rådet noterar de slutsatser och rekommendationer som där framförs. Rådet noterar vidare kommissionens utförliga svar som bifogas den särskilda rapporten och välkomnar att kommissionen har godtagit alla dess rekommendationer.

3. Rådet erinrar om att EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika inrättades för att främja stabilitet och bidra till bättre migrationshantering samt bidra till att förbättra den övergripande migrationsstyrningen genom att ta itu med de bakomliggande orsakerna till destabilisering, tvångsförflyttningar och irreguljär migration, särskilt genom att främja resiliens, ekonomiska och lika möjligheter, säkerhet och utveckling, och att hantera kränkningar av mänskliga rättigheter. Förvaltningsfonden, som lanserades i november 2015 vid toppmötet om migration i Valletta, stöder 27 länder i följande tre regioner: Sahel- och Tchadsjöregionen, Afrikas horn och Nordafrika.
4. Rådet lovordar de pågående insatserna för att förebygga irreguljär migration, bland annat genom heltäckande och strategiska partnerskap i dialog med ursprungs- och transitländer i Afrika. Även om utvecklingssamarbetet redan bidrar till att ta itu med de bakomliggande orsakerna till migration noterar rådet med oro att revisionsrätten konstaterade att stödet från förvaltningsfonden fortfarande inte var tillräckligt fokuserat, eftersom det går till ett alltför brett spektrum av utvecklings-, humanitära och säkerhetsrelaterade åtgärder som ska tillgodose särskilda behov, och revisionsrätten drog slutsatsen att det stöd som tillhandahölls inte alltid var helt förenligt med lokala förhållanden.
5. Rådet konstaterar vidare att förvaltningsfonden möjliggjorde ett snabbare beslutsfattande vad gäller finansiering, men den var långsammare när det gällde kontraktering, dock fortfarande inom en rimlig tidsram. Däremot fanns det brister när det gäller de rapporterade resultatens exakthet och hållbarhet, och risker för de mänskliga rättigheterna behandlades inte på ett heltäckande sätt.
6. Rådet välkomnar revisionsrättens slutsats att förvaltningsfonden utvecklat en ny metod för att samla in information om de bakomliggande orsakerna till instabilitet, irreguljär migration och tvångsförflyttningar. På det hela taget konstaterade revisionsrätten att förvaltningsfondens projekt har rapporterat att de har levererat en stor del av den planerade outputen och delvis uppnått sina mål, trots att förhållandena de verkar i är bräckliga och instabila.

7. Europeiska revisionsrättens särskilda rapport innehåller viktiga iakttagelser om styrkor och svagheter hos EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika samt värdefulla rekommendationer, inte bara för framtida instrument och processer, utan även för befintliga instrument såsom instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen. Därför bör kommissionen förbättra prioriteringen, ta hänsyn till tillvaratagna erfarenheter, säkerställa att jämförelser av bästa praxis görs på ett meningsfullt sätt, förstärka kapaciteten att identifiera, följa upp och minska riskerna för de mänskliga rättigheterna samt förbättra exaktheten i de rapporterade resultaten. Rådet uppmanar kommissionen att beakta alla dessa rekommendationer i den framtida programplaneringen.
8. Med beaktande av Europeiska revisionsrättens rekommendationer uppmanar rådet kommissionen att utveckla hållbara strategier för ökad samstämmighet mellan utvecklingspolitiken och migrationspolitiken, bland annat genom att på ett hållbart sätt ta itu med de bakomliggande orsakerna till irreguljär migration. Det bör ges stöd till teknisk och yrkesinriktad utbildning, med särskild inriktning på att stärka kvinnor i deras roll som drivkrafter för förändring när det gäller hållbar utveckling. Europeiska unionen kommer att fortsätta att samarbeta på ett ömsesidigt gynnsamt sätt med ursprungs- och transitländer genom att bygga upp övergripande partnerskap. Dessa partnerskap bör bland annat inriktas på att i full överensstämmelse med internationell människorättslagstiftning stödja migranter, flyktingar och värdsamhällen i ursprungsregioner. Säkra och lagliga migrationsvägar i linje med nationella befogenheter är avgörande för en reguljär och ordnad migration.

Rekommendation 1: Förbättra den evidensbaserade inriktningen på geografiska områden och stödmottagare

9. Rådet är medvetet om de utmaningar som förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika har ställts inför vad gäller utvecklingen av en ny metod för att samla in information om de bakomliggande orsakerna till instabilitet, irreguljär migration och fördrivning, identifiera risker för de mänskliga rättigheterna i en instabil miljö samt rapportera om åtgärdernas kumulativa resultat. Samtidigt är rådet fast övertygat om att ett tillförlitligt system av indikatorer är nödvändigt för att prioritera och inrikta sig på behov, relevanta stödmottagare och geografiska områden, med hänsyn tagen till partnerländernas prioriteringar samt den strategiska vägledning som rådet ger. Rådet välkomnar att kommissionen har godtagit de relevanta rekommendationerna från revisionsrätten och att man kommer att förbättra utbildningsutbudet rörande migration i programplanerings- och utformningsfasen till de berörda avdelningarna, inbegripet EU:s delegationer.
10. Rådet uppmanar kommissionen att på grundval av evidens stärka inriktningen av de medel som anslås till migrationsfrågor med hjälp av tydliga kriterier och exakta indikatorer för att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv tilldelning av medel till specifikt identifierade migrationsutmaningar
11. Rådet erinrar om migrationens gränsöverskridande dimension och efterlyser integrerade strategier längs migrationsrutterna och utökat samarbete med ursprungs-, transit- och destinationsländer på alla nivåer genom ömsesidigt gynnsamma övergripande partnerskap.
12. Rådet uppmanar kommissionen att säkerställa samstämmighet mellan utvecklingspolitiken och migrationspolitiken. Rådet erinrar om den flexibla incitamentbaserade ansats som föreskrivs i förordningen om instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen och uppmanar kommissionen att fullt ut utnyttja den flexibilitet som erbjuds och att föra breda dialoger om migration med tredjeländer.

Rekommendation 2: Spara dokument som rör förvaltningsfonden i en central databas som underlag för framtida åtgärder och utveckla de tillvaratagna erfarenheterna i åtgärdsdokument

13. Rådet uppmanar kommissionen att i linje med revisionsrättens rekommendationer tillvarata erfarenheterna från förvaltningsfondens projekt, tillämpa dem i nuvarande och framtida EU-finansierade åtgärder för migration och utveckling och återge dem i åtgärdsdokumentens avsnitt om tillvaratagna erfarenheter.
14. Rådet uppmanar kommissionen att använda sig av forsknings- och evidensbaserade rapporter, särskilt om migration, för att ge framtida åtgärder ett tydligare fokus.

Rekommendation 3: Stärka kartläggningen av risker för de mänskliga rättigheterna och vidta riskreducerande åtgärder

15. Rådet noterar med oro revisionsrättens slutsats att man, trots en innovativ metod för att identifiera risker för de mänskliga rättigheterna i en svår miljö, inte bedömde dessa risker på ett heltäckande sätt och att det inte fanns något formellt förfarande för systematisk uppföljning av anklagelser om kränkningar av de mänskliga rättigheterna i samband med förvaltningsfondens projekt.
16. Rådet betonar vikten av principen om att inte vålla skada och är enigt om att framtida utvecklingsåtgärder behöver förbättras. Rådet uppmanar kommissionen att stärka och formellt dokumentera rapporteringen, övervakningen och den adekvata uppföljningen av anklagelser om kränkningar av de mänskliga rättigheterna i samband med EU-finansierade projekt samt att tillämpa den på pågående och framtida EU-finansierade migrationsåtgärder. Rådet uppmanar kommissionen att vidareutveckla dessa insatser och att utarbeta ett robust förfarande för uppföljningsåtgärder.

Rekommendation 4: Förbättra exaktheten i de rapporterade resultaten

17. Rådet betonar vikten av harmoniserade metoder inom kommissionens berörda generaldirektorat och avdelningar samt korrekt rapportering om projektgenomförande, samtidigt som rådet är medvetet om de säkerhets- och tillträdesproblem som kan hindra övervakningsprocesserna på plats.

18. Rådet betonar också vikten av korrekt rapportering om offentligt utvecklingsbistånd och uppmanar kommissionen att se över huruvida projekt inom ramen för förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika är berättigade till offentligt utvecklingsbistånd, att så snart som möjligt identifiera de av förvaltningsfondens projekt som riskerar att ha blivit felaktigt bedömda eftersom de inte till fullo uppfyller kriterierna för offentligt utvecklingsbistånd och att ändra rapporteringen om det offentliga utvecklingsbiståndet till OECD där detta är nödvändigt.
 19. Rådet instämmer i revisionsrättens rekommendation när det gäller behovet av förbättrat informationsutbyte mellan genomförandepartner och kommissionen samt en bättre kvaliteten på gemensamma indikatorer och rapporteringen av uppgifter som rör deras genomförande. Rådet uppmanar kommissionen att säkerställa att projektansvariga, inom den tillämpliga rättsliga ramen och i linje med kontraktsbestämmelserna, tillhandahåller mer information om den underliggande data som används för indikatorer. Rådet betonar att uppgifter bör göras tillgängliga för medlemsstaterna på permanent basis och med specifika detaljer när så begärs i enlighet med tillämpliga regler och förordningar.
-